Så gör du RIK-filer tillgängliga i Disgen 8.2c eller senare

Innehåll

S	å här går det till	1
D	etta behöver du	2
	ShapeUp	2
	RIK-plugin	2
	Ett bildredigeringsprogram	2
	Programpaketet LibreOffice	3
	Kalkylarket RIK2DG	3
S	å gör gör du	3
	Starta ShapeUp och hämta RIK-filen	3
	Ange hur din RIK-karta skall delas upp	4
	Visa resultatet i Utforskaren	5
	Utelämna överflödiga delbilder	7
	Retuschera delbilder med avvikande ytor	8
	Starta LibreOffice Calc-programmet och hämta ods-filen RIK2DG	9
	Kolla makrosäkerheten	9
	Kör makrot RIK2DG	10
	Importera kartpaketet i Disgen	11
	Dela upp i mindre paket	12

Så här går det till

Med programmet ShapeUp delas RIK-kartan upp i ett antal mindre delkartor.

Dessa delkartor paketeras med hjälp av ett makro i ett kalkylark i LibreOffice till ett kartpaket för Disgen.

Paketet kan laddas sedan i Disgen där delkartorna får sin rätta platser på kartan i Disgen.

Detta behöver du ...

ShapeUp

• Programmet ShapeUp, ett gratis kartverktyg som hämtas på www.nilione.com/



RIK-plugin

RIK-pluginen till ShapeUp är också gratis. Klicka på *Plug-in list* ovan under *Downloads >>* och klicka sedan på *download* i avsnittet *RIK format >>*

RIK	form	at	»
-----	------	----	---

This is a GPI plug-in for the RIK format. Extract the plugin, gpirik.gpi, to <ShapeUp>/Plugins directory. ShapeUp is then extended with RIK support in the following ways:

- The file dialog Insert|Add Theme gets a RIK file extension filter.
- ShapeUp gets RIK file Drag&Drop support.

 The Tools menu gets a RIK Converter item, with which it's possible to convert RIK files to other file formats, such as gif, png or tiff, along with world files (*.twf). The RIK Converter tool also supports chopping large files into a grid of smaller ones. If the RIK file is too large, you'll get an error message. Use the RIK Converter tool to create smaller portions of the file. This plug-in requires ShapeUp 1.2.01 or later.

download

Ett bildredigeringsprogram

För att kunna rensa delbilder på störande svarta och vita ytor liksom andra mönster och dekorationer Kan retuschera de olika kartbilderna och göra valda delar osynliga i Disgens kartfönster.

Det finns många användbara program, ett av dem är PhotoFiltre (photofiltre.sv.softonic.com/).

Programpaketet LibreOffice

LibreOffice programpaket motsvarar MS Office-paket, men är gratis.

Hämtas på www.libreoffice.org/download/libreoffice-fresh/. Ladda lämpligen ner hela paketet. MS Office-filer som .doc, docx, xls, xlsm, m.fl. format stöds även här.

LibreOffice	DISCOVER - DOWNLOAD -	GET HELP 🗕	COMMUNITY - EVENTS ABOUT US	+ DONATE
Download / LibreOffice Fresh			SYSTEM REQUIREMENTS	
LibreOffice Fresh			JOIN THE PROJECTI	
Main Installer				
DOWNLOAD VERSION 4.3.5			GOOD LOOKING DOCUMENTS	
225,890,304 bytes (Torrent, Info) LibreOffice Built in hel need another language?	p in Svenska		LibreOffice for other operating systems LibreOffice in other languages How do I install LibreOffice? System requirements Extensions	
HELP FOR OFFLINE USE			Download	
6,885,376 bytes (Torrent, Info) SDK and Sourcecode			LibreOffice Fresh LibreOffice Still Release Notes	

Kalkylarket RIK2DG

På webbsidan <u>www.bjorngj.se/disgen-kartor</u> finns under tips om RIK-kartor en länk till ett kalkylark RIK2DG.ods innehållande ett makro. Makrot bygger ett kartpaket med de delkartor som skapats med hjälp av ShapeUp. Hämta filen. Kanske du får någon fråga om aktivering av makrot i filen. Svara i så fall JA.

Så gör gör du ...

Starta ShapeUp och hämta RIK-filen

- Skapa en mapp för din RIK-fil och RIK2DG.ods.
- Installera ShapeUp och RIK-convertern enligt instruktionerna på Niliones websida.
- Starta ShapeUp
- Klicka på Tools och sedan på RIK Converter



Leta upp din RIK-fil och tryck Öppna
 Nu kommer en dialogruta med info om din RIK-fil och vad du vill göra med denna.

© 2015-04-12 Björn Johansson, Föreningen DIS

Ange hur din RIK-karta skall delas upp

Input			
C:\Users\Björn\DIS Horizontal blocks: Vertical blocks: 13 Block width: 250 Block height: 250	5\KARTOR\Gröna kartor\I_GRON.RI 67 7	ĸ	
Output			
Output format		Generate .tfw files	
jpeg (*.jpg;*.j	peg;*.jpe;*.jfif)	Image widths in blocks:	10
		Image heights in blocks:	10
Output directory:	C: \Users \Björn \DIS \KARTOR \Grör	a kartor\I_GRON	
Current settings wi	l generate 98 images <mark>(</mark> 2500x2500 pi	xels each)	
State			
Go!	Cancel		
Image header load	led.		

En RIK-fil är indelad i block (=bilddelar), här är de på 250 x 250 bildpunkter, se sektionen **Input** i dialogrutan. Här framgår också hur många block kartbladet består av i horisontell och vertikal utsträckning.

Du kan välja **Output format** för att skapa bmp- eller jpg-filer för Disgen. Välj bmp- eller jpeg-format. Bmpformatet ger stora bildfiler men lite skarpare bilder i Disgen medan jpg-formatet ger betydligt mindre komprimerade bildfiler. Eftersom det inte går att välja filtypen jpg utan bara jpeg, så hjälper dig makroprogrammet senare att byta filnamnen för bilderna.

OBS: Disgen hanterar f.n. bara kartfiler av typerna bmp och jpg.

För att kartan skall kunna hanteras i Disgen 8.2 måste kartan delas upp i delbilder, lämpligen med format upp till 2500 x 2500 bildpunkter. Detta format ger en bmp-fil för varje delkarta med storleken c:a 17 Mb. Väljer du jpg kommer bildfilerna att ligga runt 1 Mb.

I sektionen **Output** har alltså antalet block för både bredd, *image widths in blocks*, och höjd, *image heights in blocks*, angivits till 10, dvs 2500 x 2500 bildpunkter per delbild. Resultatet blir 98 delbilder.

Det horisontala måttet i exemplet ovan är 67 block. Med 10 blocks bredd blir antalet delbilder på en rad 67 / 10 = 6,7 st, dvs 6 delbilder med bredden 2500 bildpunkter och en delbild med bredden 7/10 * 2500 = 1750 bildpunkter.

Det vertikala måttet är 137 block. Med 10 blocks höjd blir antalet delbilder i varje kolumn 137 / 10 = 13,7 st, dvs 13 delbilder med 2500 bildpunkters höjd och en med 7 / 10 * 2500 = 1750 bildpunkter.

Det är också viktigt att du markerar boxen för *Generate .tfw files*. Det är dessa filer, s.k. worldfiler, som innehåller delbildernas koordinater för ett hörn och den skala som gäller för bildens storlek horisontellt och vertikalt.

Ange mapp för dina delbilder, **Output directory**. Programmet föreslår en undermapp med samma namn som RIKfilen i den mapp där denna är placerad. Välj denna eller ange en annan mapp. Tryck sedan **Go!** Konverteringen startar och kommer att ta en stund! Du kan följa förloppet om du tittar med utforskaren på mappen där delfilerna successivt skapas.

Vid uppdelningen av kartan i delkartor numreras dessa med ett index som visar rad- och kolumnnummer. Både rad- och kolumnnumren börjar på 000.

Delbilden ..._000_000.bmp (eller jpeg) och alla övriga som inte ligger i sista kolumn eller nedersta rad får måtten 2500 x 2500 bildpunkter (b x h).

Delbilderna i sista kolumnen får måttet 1750 x 2500 bildpunkter medan delbilderna i nedersta raden får måtten 2500 x 1750 bildpunkter.

Delbilden ..._006_013.bmp, längst ner i höger hörn av utgångskartan, får alltså måtten 1750 x 1750 bildpunkter.

Visa resultatet i Utforskaren

I **Utforskaren** ser du namnen på alla delbilderna. Visa dem som medelstora ikoner och du får en uppfattning om hur kartan är uppdelad och se deras inbördes lägen. Dessutom finns det nu en worldfil (.tfw) för varje delbild.

-	ty LORIE DON D
_010.bmp	K
_011.bmp	🛃 E_GRON_013_010.bmp
_012.bmp	🛃 E_GRON_013_011.bmp
_013.bmp	🛃 E_GRON_013_012.bmp
_014.bmp	🛃 E_GRON_013_013.bmp
015 hmn	E GRON 013 014 hmp



Ändra Utforskarens fönsterstorlek så att du ser alla delbilder på bredden för en rad. I detta exempel blir det 16 bilder. Nu ser du säkert tydligt hur delkartorna passar ihop.



© 2015-04-12 Björn Johansson, Föreningen DIS





Egenskaperna för bilderna i högerkant med kolumnindexet _006 alla har här bredden 1750 punkter. På motsvarande sätt har alla bilder i nedersta rader med radindex _013 höjden 1750 punkter. Bilden i nedre högra hörnet har följaktligen andra mått på både höjd och bredd, nämligen 1750 x 1750 punkter



Utelämna överflödiga delbilder

Då vissa delbilder kan vara "blanka" och inte innehålla någon kartinformation, bör dessa uteslutas vid paketeringen. Titta närmare på varje kartbild för att avgöra om den är av intresse eller ej. Genom att plocka bort (flytta till annan plats) motsvarande tfw-fil har du indikerat vilka kartbilder som skall sorteras bort. Vid paketeringen av delkartorna för Disgen baseras urvalet av kartbilder på närvaron av motsvarande tfw-filer.

I exemplet här tar vi lämpligen bort bilderna som är svarta, vita eller som bara visar havet. Vi tar bl.a. bort följande filer:

I_GRON_000_000.tfw - I_GRON_000_004.tfw I_GRON_001_000.tfw - I_GRON_001_006.tfw I_GRON_002_000.tfw - I_GRON_002_005.tfw I_GRON_003_000.tfw - I_GRON_003_004.tfw I_GRON_004_000.tfw - I_GRON_004_002.tfw o.s.v.

Retuschera delbilder med avvikande ytor

De delkartor som skall var med i paketeringen men som är delvis svarta eller vita kan först retuscheras så att de "missfärgade" ytorna smälter bättre in. Använd pipetten i ett bildredigeringsprogram för att kopiera önskad färg från "bättre" ytor på bilden och fyll sedan ut (måla eller häll ut) med denna färg. Exempel ovan kan vara att ge vita ytor havets färg.

För ytor som du helt vill dölja kan du radera dessa och sedan måla samma ytor med färgkulören RBG 255, 0, 255. Om du arbetar med jpeg-fler måste du spara dem i högsta bildkvalitet, annars finns det risk att jpgkomprimeringen förvanskar denna färgkulör.

Det är alltså denna färg som Disgen tolkar som genomskinlig.

Två exempel: Översta raden visar de två kartbladen för Gotska Sandön efter klippning i ShapeUp. Kartbladet till vänster därunder är "fylld" med vatten medan den högra har gjorts genomskinlig för den vita ytan. Tredje radens kartblad visar det slutliga utseendet i Disgen.



Starta LibreOffice Calc-programmet och hämta ods-filen RIK2DG Öppna LibreOffice Calc och öppna filen RIK2DG.ods.

Kolla makrosäkerheten

När du öppnar RIK2DG.ods-filen varnar LibreOffice om att kalkylfilen innehåller ett makro.



För att möjliggöra körningen av detta makro går du in på menyn *Verktyg*, klickar på *Alternativ* och där väljer *Säkerhet*. Klicka sedan på knappen *Makrosäkerhet* i dialogen för Säkerhet.



I dialogen för *Makrosäkerhet* låter du nivån vara *Hög.* Klicka på fliken *Betrodda källor.* I denna dialog lägger du för *Betrodda filsökvägar* till sökvägen till den hårddisk där du har dina RIK2DG-filer. Spara dialogerna med *OK* och spara/stäng RIK2DG.ods-filen. Öppna / klicka åter på filen och denna gång skall det inte komma någon varning om Makrosäkerhet.

RIK-filer till Disgen 8.2

Makrosäkerhet	Makrosäkerhet
Säkerhetsnivå Betrodda källor	Säkerhetsnivå Betrodda källor
Mycket hög. ◎ Det går bara att köra makron från betrodda källor. Alla andra makron inaktiveras, oavsett vem som har signerat dem.	Betrodda certifikat Utgångsdatum
Hög. Det går bara att köra signerade makron från betrodda källor. Osignerade makron inaktiveras.	
Medel. Du måste bekräfta innan du kan köra makron från icke-betrodda källor.	Dokumentmakron körs alltid om de har öppnats från någon av följande platser.
Låg (rekommenderas inte). ◎ Alla makron körs utan bekräftelse. Använd bara den här inställningen om du är säker på att alla dokument som öppnas är säkra.	Lägg til
OK Avbryt Hjälp Återställ	OK Avbryt Hjälp Återställ

Kör makrot RIK2DG

Välj **Verktyg**-dialogen och klicka på **Makron – Kör makro ...**

RIK2DG.ods - LibreOffice Calc		1000			-
<u>A</u> rkiv R <u>e</u> digera Vi <u>s</u> a <u>I</u> nfoga F <u>o</u> rmat	Verk	tyg Da <u>t</u> a <u>F</u> önster <u>H</u> jälp			
📓 🛛 🖿 🐂 📄 📝 📓 📅		Stavningskontroll F7 Språk		- (⇒ - % 0,5	>::::::::::::::::::::::::::::::::::::
111 💽 🏂 Σ =	7	Detektiv Målvärdessökning			
A B 33	-	Pro <u>b</u> lemlösaren	H	F	G
34 35		Dela dokument	E		
36 37		Sammanfoga dokumen <u>t</u>	F		
38		Skydda d <u>o</u> kument			
40	i in	Galleri	F		
42		Makron		Spela	in makro
44		<u>T</u> illägg		Kö <u>r</u> m	akro
46		XML-filterinställningar Alternativ för autokorrigering		<u>O</u> rdna Digita	a makron →
48		<u>A</u> npassa		Ordna	dialogrutor
50		Alternativ	5		

Markera *RIK2DG.ods* + *Standard* + *RIK2DG*.

Makrot *RIK2DG* visas i högra rutan. Klicka på knappen **Kör**

Välj det bibliotek som innehåller makrot du	ı vill använda, och välj därefter makrot under Makronamn.	Kör
Bibliotek	Makronamn	Avbryt
Mina makron	RIK2DG	
B RIK2DG.ods		<u>H</u> jälp
🗉 🧇 Standard		

© 2015-04-12 Björn Johansson, Föreningen DIS

Ett antal frågor dyker upp i tur och ordning. När alla frågor besvarats, visas svaren upp. Här kan du då godkänna eller avbryta vidare exekvering.



Mappnamn är platsen för din RIK-fil och frmför allt dina skapade bmp-filer.

Filnamn är namnet på din RIK-fil utan filtypen RIK (använd inga åäö)

Beskrivning (med åäö, om så önskas) på denna karta som används i Disgens dialog för **Val av underlagskartor**

Filtyp är bmp eller jpg. ShapeUp generar jpg-filer med typen jpeg! Detta kommer makrot att åtgärda.

Bildbredd är delbildens antal bildpunkter på bredden (ex. 250 x antal block).

Bildhöjd är delbildens antal bildpunkter på höjden (ex. 250 x antal block).

Sista kartbildens index anges för att indikera vilken rad och kolumn som event innehåller avvikande bildmått.

Sista kolumnens bildbredd anges – denna kan skilja sig från vald bildbredd, se exemplet ovan.

Sista radens bildhöjd anges – denna kan skilja sig från vald bildhöjd, se exemplet ovan.

Antal bilder att paketera. Ett lågt värde, t.ex. 5-10, kan användas för test av paketeringen av ett mindra antal kartbilder. Annars kan du bara ange ett tal som är större än i ShapeUp angivet antal. Paketeringen avslutas då alla kvarvarande tfw-filer har analyserats.

Zoomnivån då kartbilden börjar visas i Disgen är nedre (utzoomad) gräns för delbilderna. Bilderna slutar visas antingen vid angiven zoomnivå för max inzoomning, eller automatiskt tidigare när varje bildpunkt har förstorats 4 gånger och bildens mönster övergår i framträdande bildpunkter.

Lager är det lager där kartorna placeras i Disgen. Lager 1 är de främsta lagret och lager 4 är det bakersta lagret. Småskaliga översiktskartor läggs lämpligen i lager 3-4, medan storskaliga, mer detaljerade, kartor placeras i lager 1-2 för att vid inzoomning där de successivt kommer att täcka de underliggande kartbilderna, som så småningom också kommer att släckas.

Resultatet är en metadatafil som beskriver vilka delbilder som ingår i kartpaketet och var dessa skall placers i Disgens kartfönster. Filen, som är en ren textfil, heter som RIK-kartan med filtypen .dgk. (ex. I_GRON.dgk) och har placerats i samma mapp som delkartorna och tfw-filerna.

Importera kartpaketet i Disgen

Klicka med höger musknapp i öppnat kartfönster och klicka på Välj Underlagskartor

Klicka på knappen *Importera...* under den vänstra listan. Leta upp kartmappen och *markera dgk-filen*. Klicka på *Öppna*. Kartbilderna hämtas och efter in stund visas en lista över de importerade filerna. Vid import av paket med många filer, som i detta fallet, *försvinner dialogrutans OK-knapp* i nederkant. Tryck ändå *Enter* för att bekräfta importen. Det finns ingen möjlighet att i detta läge göra importen ogjord.

Dela upp i mindre paket

Om du tycker att 100, ..., 3000 delkartor är för mycket att ladda till Disgen på en gång, kan du göra en uppdelning av den av ShapeUp klippta RIK-kartan i olika delpaket. Använd då samma teknik som när du sållade bort ointressanta kartblad genom att ta bort motsvarande tfw-fil.

Men nu tar du inte bort dem tfw-filerna, utan lägger undan dem i en annan tillfällig mapp. På så vis kan du från kartmappen med alla delkartorna paketera delar av dem. När du skapat en ny dgk-fil för en delmängd av kartbladen, skall du därefter byta namn på den och kalla den något annat, t.ex. I_GRON Norr. Lägg därefter tillbaka tfw-filerna i kartmappen och plocka bort en annan delmängd av dessa. Upprepa förloppet och döp på nytt om dgk-filen.

Viktigt: Ta inte bort eller flytta bildfilerna. Det är med tfw-filernas närvaro i kartmappen du bestämmer vad som skall ingå i kartpaketet!

När detta är gjort kan du ladda de olika delkartorna genom att importera dessa genom att välja de olika dgkfilerna.